

3

Αριθ. 71 καὶ
τοῦ Γεν. ἐλέγχου
1718

Τὸ Ἀνέκκλητον κριτήριον

Συγκείμενον ὑπὸ τοῦ Ἀντιπροέδρου κυρίου Μ. Σικελιανοῦ, τῶν Δικαστῶν κυρίων Ἀναστ. Κατζαῖτου, Ἰωάννου Καραμάνου, Γ. Πραϊδῆ καὶ Ἰωάννου Μικέλη.

Συνεδρίασαν ἵνα δικάσῃ τὴν ὑπόθεσιν μεταξὺ τοῦ κυρίου Πέτρου Μπάου δι' ἑαυτὸν καὶ ἐπιτροπικῶ ὀνόματι καὶ τοῦ κυρίου Ἀποστόλου Γρυπάρη γυναικείῳ ὀνόματι.

Ἀκοῦσαν τὸν κύριον Ἐδουάρδον Μάσσωνα Συνήγορον τοῦ κυρίου Μπάου.

Ἀκοῦσαν τὸν κύριον Δ. Σουτζον ἐπίτροπον συνηγοροῦντα ὑπὲρ τοῦ κυρίου Γρυπάρη.

Ἀναγνοῦν τὰ ἔγγραφα τῆς Δικογραφίας.

Σκέπτεται διὰ πλειοψηφίας.

Οτι ὁ κατὰ τὰ ἔθιμα τοῦ Αἰγαίου Πελάγους παρὰ τοῦ ἰδίου πατρὸς προικιζόμενος υἱός, καίτοι χαίρει τὸ δίκαιον, συνεστῶτος τοῦ γάμου, νὰ πωλήσῃ καὶ τὰ εἰς ἰδίαν προῖκαν ληφθέντα κτήματα, ὥστε κατὰ τοῦτο διαφέρει ἡ λεγομένη προῖξ τοῦ ἀνδρὸς ἀπὸ τὴν προῖκα τῆς γυναικὸς, δὲν ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι ἡ προῖξ αὕτη μένει εἰς τὴν ἀπόλυτον κυριότητα τοῦ προικισθέντος, καὶ ὅτι δὲν ὑπόκειται εἰς καμμίαν ἰδιαιτέραν ἐνοχλήν. α.- Διότι ἂν οἱ γονεῖς τῶν μνηστευομένων ὑπόσχονται ἀμοιβαία συναινέσει τὴν προῖκα τῶν ἰδίων τέκνων εἰς προμήθειαν τῆς εὐδαιμονίας αὐτῶν, καὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν ἐξ αὐτῶν γεννηθησομένων ἐγγόνων, ἂν ἕκαστον τῶν μερῶν εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ὑπόσχεται προῖκα καὶ δέχεται τὴν τῆς προικὸς ὑπόσχεσιν τοῦ ἄλλου μέρους, νομίζων οὕτω νὰ ἀσφαλίσῃ ὅπως οὖν τὴν τύχην τοῦ μέλλοντος γάμου, καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ τέκνων, φαίνεται ὅτι δὲν εἶναι πλέον συγχωρημένον πρὸς ἓν τῶν αὐτῶν μερῶν, χωρὶς τὴν συγκατάθεσιν τοῦ ἄλλου, νὰ παραβῇ καὶ ματαιώσῃ τὸν σκοπὸν τοῦ συναλλάγματος δωρησάμενον τὴν ἰδίαν

προϊκα. β.- Διότι πολὺ διαφέρει, ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα, ἡ πώλησις τινὸς ἀγαθοῦ ἐκ τῆς διὰ δωρεᾶς ἐκποιήσεως, καθόσον ἡ μὲν πρώτη δὲν ἐλαττώνη τὴν περιουσίαν, ἀλλὰ εἰσάγει εἰς τὸν οἶκον ἀντὶ τοῦ ἀποξενωθέντος κτήματος τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ ἢ δε δωρεὰ στερεῖ παντάπασιν τὸν οἶκον σμικρύνουσα τοσοῦτον τὴν περιουσίαν του ὅσον εἶναι ἡ ἀξία τοῦ δωρήματος, ὥστε ἂν ὁ προικισθεὶς ἀνὴρ ἔχῃ τὸ ἐλεύθερον νὰ πωλήσῃ καὶ ἄλλως νὰ διαπραγματεύεται διὰ τὸ συμφέρον τοῦ οἴκου του τὰ κτήματα τῆς προικὸς του, δὲν ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι χαίρει καὶ τὸ δίκαιον τοῦ νὰ δωρῇται αὐτὰ χωρὶς ἀμοιβῆς. γ.- Διότι ἂν ἐμποδίζεται, συνεστῶτος τοῦ γάμου, πᾶσα ὁποιαδήποτε ἐκποιήσις ἢ διαπραγματεύσις τῆς γυναικείας προικὸς ἐκτὸς τῶν σπανίων προσδιορισμένων ὑπὸ τοῦ Νόμου, ἐὰν ἐμποδίζεται καὶ αὐτὴ ἡ διαχείρισις τῆς προικὸς πρὸς τὴν ὑπανδρον γυναῖκα, τοῦτο προκύπτει τὸ μὲν πρῶτον διὰ τὸν κίνδυνον, μήπως ὁ ἀνὴρ ἐπηρεάζων τὸ πνεῦμα τῆς γυναικὸς, καὶ χαίρων τὴν δεσποτείαν τοῦ οἴκου, φθείρῃ ἢ ζημιώσῃ τὴν αὐτὴν προϊκα· τὸ δεύτερον δὲ, διότι ἡ διοίκησις τοῦ οἴκου, τοῦ ὁποίου μέρος εἶναι καὶ ἡ προίξ, διὰ τὸ ἀσθενὲς τῆς γυναικείας φύσεως, πρὸς αὐτὸν μόνον ἀνήκει. "Ὅτι ἐκτὸς ὁποῦ ἡ διὰ δωρεᾶς ἀποξένωσις τῆς τοιαύτης προικὸς εἶναι ἐναντία εἰς τὸ πνεῦμα καὶ εἰς τὰς ὑπονοουμένας αἱρέσεις τοῦ περὶ προικῶν συναλλάγματος, ἡ περὶ τούτου ἀπόλυτος ἐλευθερία τοῦ ἀνδρὸς ἤθελε παραχωρήσει πρὸς τὸ μέρος του τὴν ἐπικίνδυνον ἐξουσίαν τοῦ νὰ ἀπατήσῃ ἀναιδῶς καὶ ἀκολάστως τὸ μέρος τῆς γυναικὸς, ἐπιστρέφων τὴν προϊκα πρὸς τὸν προικίζοντα, ἀφοῦ μὲ τὸ θέλγητρον αὐτῆς κατέπεισε τοὺς συγγενεῖς τῆς γυναικὸς εἰς ἀναλόγους θυσίας. "Ὅτι ἐπειδὴ ὁμως ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος δωρεὰ δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἐνέργειαν εἰμὴ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρὸς, δηλαδή μετὰ τὴν φυσικὴν διάλυσιν τοῦ γάμου, ἐὰν ὁ Κωνσταντῖνος ἀπέθνησκε χωρὶς ἀρσενικὸν τέκνον. Ἐπειδὴ τῶντι δὲν ἔπαυσε μέχρι θανάτου νὰ κατέχῃ αὐτός, καὶ μετὰ τὴν δωρεάν, τὴν ὁποία ἀπ' ἀρχῆς ἔλαβε παρὰ τοῦ πατρὸς προικιμαῖα πράγματα, καὶ ἐπειδὴ οὐδὲ ἡ γυνὴ ἐμποδίζεται νὰ διαθέσῃ ὅπως καὶ ἂν βούλεται περὶ τῆς προικὸς της διὰ τὸν μετὰ θάνατον χρόνον καίτοι διὰ μόνης διαθήκης, διότι πᾶσα ἄλλη ἐν τοῖς ζῶσι πράξις περὶ προικὸς διὰ τὸ πρὸς τὸν ἄνδρα ὑπεξούσιόν της, εἶναι πρὸς αὐτὴν ἀπηγορευμένον συνεστῶτος τοῦ γάμου ἐὰν ὁμως φυλάξῃ τὰ ὅσα ὑπὲρ τῶν τέκνων καὶ ἄλλων διατάττουν οἱ Νόμοι, ἢ διαληφθεῖσα δωρεὰ δὲν κωλύεται παντάπασιν, ἀλλὰ δύναται νὰ παύσῃ ὑπὸ μέμψιν κατὰ μίμησιν τῶν διαθηκῶν, ἐὰν ὁ προικισθεὶς ἀνὴρ ἀμέτρως ἐδωρήσατο, παραβλέψας τὰ πρὸς τὰ τέκνα, ἢ εἰς ἑλλειψίν των, τὰ πρὸς ἄλλους συγγενεῖς καθήκοντα."Ὅτι, ἂν οἱ Αὐτοκρατορικοὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Νόμοι δὲν συγχωροῦν τὴν ἀναστροφὴν ὀλοκλήρου τῆς δωρεᾶς διὰ τὴν ἐπιγέννησιν τέκνων, εἰμὴ ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ πρώην διαθέτου/πάτρου/χαρισαμένου πάντα τὰ πράγ-

ματα ἢ μέρος αὐτῶν πρὸς τὸν ἀπελεύθερόν του, (Βασιλ. βιβλ. 47.7.2.3.9.) ἐπιτρέπουσιν ὅμως εἰς ὄφελος τῶν ἤδη καὶ τῶν ἔπειτα γεννηθέντων υἱῶν, νὰ ἀποσπασθῇ μέρος ἐκ τῆς δωρεᾶς, ὅσον ἐξαρκεῖ, ἵνα ἐκπληρωθῇ τὸ νόμιμον μερίδιον, τὸ ὁποῖον κατὰ Νόμον ὀφείλει ὁ πατήρ νὰ καταλείψῃ πρὸς τὰ ἴδια τέκνα, συνιστάμενον εἰς τὸ ἥμισυ, ἢ εἰς τὸ τρίτον τῆς περιουσίας του, καθόσον αὐτὰ εἶναι, ἢ ὄχι, πλείονα τῶν τεσσάρων, καὶ τοῦτο κατ'ἀναλογίαν, καὶ ἐκ τῆς ὁποίας εἶχε περιουσίας, ὅτι ἔκαμε τὴν δωρεάν, μὴ λογιζομένης οὐδαμῶς τῆς μετὰ ταῦτα αὐξήσεως ἢ μειώσεως αὐτῆς/Βασιλικῶν Βιβλ. 41. Τίτλ. δ! §.3.4.5.6.7.8. καὶ 9 ἢ Νεαρά 118/. "Ὅτι ἂν ὁ Νόμος εἰς τοιαύτην περίπτωσιν δὲν παρείχεν εἰς βοήθειαν τῆς Κ. Μοσχοῦς τὴν εἰρημένην θεραπείαν, οὔτε ἤθελε χωρὶς ἀχαριστίας οὔτε κἂν πταίσματος μείνει ὀλοτελῶς ἀμέτοχος τῆς τοῦ πάππου περιουσίας, ὁπότεν οὗτος, καὶ μετ'ὀλίγον ὁ πατήρ της ἀπεβίωσαν, καίτοι ἐκ τοῦ ἰδίου αἵματος, καὶ εἰς τὰς ἀγκάλας των γεννηθεῖσα καὶ ἀνατραφεῖσα."Ὅτι ἐπειδὴ δὲν φαίνεται νὰ εἶχεν ὁ πατήρ της Κωνσταντῖνος Μπάος ὅταν ἔγινεν ἡ δωρεὰ ἄλλην κατάστασιν, εἰμὴ τὴν προῖκα του, τὴν ὁποίαν ἐδωρήσατο, καὶ ἐπειδὴ ἀπέθανε χωρὶς ν'ἀφήσῃ ἄλλα τέκνα, εἰμὴ τὴν μοναδικήν Κ. Μοσχοῦν, ἀνήκει πρὸς αὐτὴν κατὰ Νόμον ἐκ τῆς δωρεᾶς τὸ τρίτον μερίδιον. "Ὅτι καθόσον ἀποβλέπει τὰ μετὰ τὴν δωρεάν παρὰ τοῦ ῥηθέντος Κωνσταντίνου ἀποκτηθέντα ἀγαθὰ κινητὰ τε καὶ ἀκίνητα, αὐτὰ ἀναντιρρήτως ἀνήκουν πρὸς αὐτὴν ὡς νόμιμον αὐτοῦ θυγατέρα καὶ κληρονόμον. "Ὅτι περὶ τῆς νομιμότητος τῆς δωρεᾶς τῆς μὴ ἐμφανισθείσης εἰς τὴν ἀνήκουσαν τοῦ τόπου ἀρχήν, οὔτε ἄλλως ὑπογραφείσης ὑπὸ μαρτύρων ἢ Ν. Νεαρά τοῦ Λέοντος ἀπαλλάττει τὸν δωρησάμενον τοῦ χρέους τοῦ νὰ ἐμφανίσῃ τὸ ὑπόμνημα τῆς δωρεᾶς, ὁπότεν τὸ γνήσιον αὐτῆς βεβαιουῖται ὑπὸ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ αὐτοῦ δωρησαμένου. "Ὅθεν διὰ πλειοψηφίας: Τροπολογεῖ τὴν ἀπὸ 29 Σεπτεμβρίου 1825 αἰρετοκρισιακὴν ἀπόφασιν διὰ τὸ τέλος. α.- Νὰ ἔχῃ τὸ κύρος ἡ διαληφθεῖσα δωρεὰ, ἀλλὰ νὰ ἀποσπασθῇ ἐξ αὐτῆς τὸ τρίτον μέρος τῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων πραγμάτων, τὸ ὁποῖον ὡς ἀνήκον τῇ Κ. Μοσχοῦ θυγατρὶ τοῦ δωρησαμένου, θέλει ἐν καιρῷ δέοντι παραδοθῇ πρὸς αὐτήν. β.- Νὰ ἀνήκει ὡσαύτως καὶ νὰ παραδοθῇ πρὸς αὐτήν ὡς κληρονόμον τοῦ πατρός της κάθε ἄλλο πατρικόν κτῆμα, εἴτε κινητόν, εἴτε ἀκίνητον, εὔρεθέν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρός της εἰς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ἐκτὸς τῆς εἰρημένης προικὸς. γ.- Νὰ παραδοθῇ εἰς αὐτήν ἡ περιουσία τῆς μητρός της, ὅση ἀποδεικνύεται ἢ θέλει ἀποδειχθῇ ὅτι εὔρεθη εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατρός της, ὅταν ἀπέθανε, καὶ κατεκρατήθη παρὰ τῶν ἀντιδίκων της. δ.- Νὰ εἶναι τὰ μέρη ἀμοιβαίως ἀκαταζήτητα διὰ τὰ τῆς κρισιολογίας ἔξοδα. ε.- Τὰ δικαιώματα τῆς ἀποφάσεως θέλουν,

ἀφοῦ ἐκτιμηθῇ ἡ ἀξία τῆς ὑποθέσεως, πληρωθῇ ἀπὸ τὰ μέρη κατ'ἀναλογίαν τοῦ ζητήματος, ὅπερ ἕκαστον ἐνίκησεν.-

Τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1830

ἐν Ἀργεῖ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος: Μ. Σικελιανός

(Τ.Σ.) οἱ δικασταί Γ. Πραϊδης,

-Ἀναστ. Κατσαίτης

-Ἰωάν. Καραμάνος

-Ἰωάν. Μικέλης

Ὁ προσωρινὸς Γραμματεὺς τοῦ Ἀνεκκλήτου

Γ. Σκουῖφος

ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ τῇ 27 Ὀκτωβρίου 1830 ἐν Ἀργεῖ ὁ φυλάττων τὰ Ἀρχεῖα τοῦ παύσαντος Ἀνεκκλήτου, πρῶην προσωρινὸς Γραμματεὺς

Γ. Σκουῖφος.

4

Ἐλήφθη τὴν 3: Ἰουλίου 1831

μέ τὴν ὑπ'ἀρ:698:

Σ.Δ.Βουλ:

ἀρ. II.

1831 Ἰουλίου 2 ἐν Ναυπλίῳ.

Κατὰ συνέπειαν τῆς σημερινῆς πράξεως τοῦ Δικαστηρίου ὑπ'ἀριθ. ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς μεταξύ τοῦ κυρίου Ἀποστόλου Γρυπάρη καὶ Πέτρου Μπάου δίκης, προσκληθέντες καὶ παρουσιασθέντες ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου οἱ διαληφθέντες κύριοι Γρυπάρης καὶ Μπάος.

ἐρωτήθη: κύριος Πέτρος Μπάος.

Πόσα τέκνα εἶχεν ὁ μακαρίτης Ἰωάννης Μπάος.

